

האם תכריח מפ"ם את נציגה בנצרת לבגוד בהבטחותיו וברצון בוחריו? האם תצליח מפא"י לכזר את העיריה שנבחרה? האם יפנו הקומוניסטים לאפיפיור?

הברורה: נציב עם הקומוניסטים. עתה נדרשים הם לפרוע את השטר. אולם הכרי מפ"ם בנצרת אינם עצמי אים, הם חייבים להישמע למוכרות ה" מפלגה. למוכרות זו יש אינטרסים ה" נראים לה חשובים הרבה יותר מפרעון השטר בנצרת. אלה הם, כראש וראשונה, אינטרסים הקשורים בכניסה לקואליציה ה" ממשלתית עם המערך. ואם יתן נציגה ב" נצרת יד לקומוניסטים תרגו מפא"י.

האיש הנלחץ בין שתי מלתעות המל" קחים הוא עבד-אל-עזיז. כל מי שפגש אותו בשבועות האחרונים הרגיש שהח"כ החדש נתון במבוכה אכזרית. לוחצות עליו שלוש קבוצות:

1. חלק גדול מבני-משפחתו תובע ממנו שיצביע בעד בן-דודו, אף כי היחסים ה" אישיים בין השניים אינם הדוקים במיוחד. 2. מזכירות מפ"ם לוחצת עליו לבל יצטרף לקומוניסטים. לכל היותר — ש" ימשיך לפסוח על שתי הסעיפים עד ש" תפורר המועצה.

3. הקומוניסטים, ואורחים בלתי-מפלג" תיים, לוחצים עליו להקים קואליציה עם רק"ח. הנימוק שבפי העצמאיים: זו ה" פעם הראשונה ניתן להביס את שלטון מפא"י וגרוריה בעיר. גם אם מסתייגים הם מרק"ח, הרי סיכוי זה שקיל כנגד כל התייגות מסוג זה.

„מטילים עלינו חובה מוסרית להתערב במה שנעשה בעיר.“

את עמדת התנועה בשאלה הבעורת הביע שלום כהן, אשר תבע מעבד-אל-עזיז להקים קואליציה בלי המערך. בתנאי שרק"ח תס" כים למסור לידי איש מפ"ם את ראשות העיר. „בכך רק תמלא מפ"ם את הבטחת" תיה מלפני הבחירות. אם לא תעשה זאת — לא יישאר לה שריד וזכר בנצרת — ואולי ברחוב הערבי כולו!״ מחיאות-הכפיים של הנוכחים — חברי מפלגות שונות — הוסיפו למישקל האזהרה.

הנוכחים, שחלק מהם השתייך למפ"ם, ידעו ברובם, כי סניף מפ"ם איים ב" פירוש, שאם תביא עמדת המזכירות ל" פיזור המועצה או להקמת קואליציה עם המערך בלבד — יפרוש הסניף כולו מן המפלגה, ויצטרף לתנועת העולם הזה כוח חדש.

ולד החץ המוגבר הצהיר עבד-אל-עזיז: „לא אתן את ידי לפיזור ה" מועצה. מתוך כך השתמעה הבטחה, שאם לא תתגשם הצעתו בדבר כינון קוא" ליציה מקיר אל קיר, יצביע בעד מועמד רק"ח פואד אל-חורי. אולם הבטחה מפורשת ברוח זו סירב להבטיח. ״מספיק מה שמשתמע

בכוח כ-10 אלפים קולות ערביים שנית" נו למפ"ם. קולות אלה מחייבים אותה, לדעת רבים מחבריה, לנהוג דווקא בניגוד לעמדת המזכירות, בשאלת נצרת. קולות אלה גם יתנו לו את הכוח המוסרית, במיקרה הצורך, לאיים בפרישה מסיעת מפ"ם, מבלי להתפטר מהכנסת.

מה רוצה המערך?

משך כל אותו זמן, התבונן סייף אל-דין בשלושה אולימפיות בהתפתחות של בן-דודו. אילו רצה לפתור את הבעיה, היה מסכים לוותר על מועמדותו לראשות העיר, מסתפק במעמדו כחבר הכנסת, ו" מאפשר הקמת קואליציה מקיר אל קיר בראשות עמיתו נדים בטחיש. שאלת יוקר" תו האישית לא היתה עומדת כמיכשול בפני אפשרות זו, שכן בעבר הוכיח סייף אל-דין נאמנות מוחלטת למרכז מפא"י, וידע לוותר גם בענייני כבוד ויוקרה, כאשר מזכירות המפלגה ציחחה עליו.

לרשימות שלא עברו את אחוזה-החסימה. חשוב עוד יותר: יופעלו כל אמצעי הלחץ וההפחדה, השוחד והחנופה, כדי לרכוש מספר מירבי של קולות בנצרת. בבחירות של ה-2 בנובמבר היה כוחו של מנגנון זה מפורז על פני הארץ כולה. בבחירות חדשות לנצרת, ירוכז כל הכוח בנצרת. המכש האדיר הזה יבטיח, כך משוכנעים יועצי המערך, ני" צחון מוחץ לרשימתם. נוכח סיכוי זה, יעצו, אסור להסכים למישטר של חלוקה בינם לבין הקומוניסטים. טיעון זה כבר נתקבל על-ידי ראשי המערך. מה עוד, שפיזור המועצה ה" נוכחית והצגת רשימה חדשה יאפשרו להם לפתור כמה בעיות אישיות של מועמדי הם, אשר לא באו על סיפוקם בבחירות האחרונות. ידיעה שפרסמה לפני שבועיים באחד העתונים חשפה את תקוות המערך. נאמר בה כי הוחלט למנות את פקיד משרד העבודה יהושע חבושי כראש-העיר הממונה, לאחר שתפורר המועצה הנכח" רת. עבד-אל-עזיז מיהר להגיש שאילתה

נצרת הנצורה

תשובתו של עבד-אל-עזיז: הוא יחתור לקואליציה מקיר אל קיר. למרבה ההפתעה הודיעו הקומ" גיטיים, כי הם מוכנים לקואליציה מקיר אל קיר. אבל בתנאי אחד: שסייף אל-דין לא יעמוד בראשה. הם מוכנים למסור את ראשות העיר לאיש אחר של המערך, נדים בטחיש, בתנאי שהיה לו שני סגנים, מרק"ח ומפ"ם.

אזהרה באודם הגדול

7 תוך מצב זה נכנס גורם שאין לו שום ייצוג במועצת העיריה. ביום ששי שעבר ערכה תנועת העולם הזה — כוח חדש אסיפת-עם בנצרת, שבמרכזה עמדה שאלת הקואליציה העירונית. כאשר הודיע הכוח החדש על עריכת האסיפה בקולנוע דיאנה הגדול והנאה, ניגש ח"כ רק"ח אמיל חביבי — המרכז את הטיפול ב" פרשת נצרת — לאורי אבנרי בכנסת, וחוויה את דעתו כי הכוח החדש מסתן את עצמו בכך. „אתם לא תמלאו את האולם. אף מפלגה לו תמלא היום את אולם דיאנה. אפילו אנוח לא היינו ממל" אים את האולם הגדול הזה.“

אבל בשעת פתיחת האסיפה היה האולם מלא לגמרי, ורבים עמדו במעברים. היתה זו האסיפה הפוליטית הראשונה שנערכה בעיר מאז תום מערכת הבחירות, והיא באה כמילוי להבטחת הכוח החדש כי ייפגש עם הבהורים לא רק במערכת ה" בחירות אלא גם בגלל תמלא היום את שקיבלו בנצרת (שהם 3.5% מכלל הקולות) בבחירות לכנסת. הסביר אחד מציארוחה,

נדברי, הכריזו. אולם גם תוך הסכמה מסוייגת זו, היה חוזר ומביע את החשש, כי אין לקואליציה מפ"י-רק"ח כל סיכוי להצליח בעבודתה. לכן גם דחה את ההצעה, שהוא עצמו יהיה ראש-העיר, רמז כי יסכים רק להצביע בעד ראש-עיר קומוניסטי. החשש שלו: אם לא יהיה המערך שותף לקואליציה, תנקוט הממשלה בכל האמצעים שברשותה כדי להקשות על ניהול העיר. כבר כיום ש" קועה עיריית נצרת בחובות של כמה מיליונים. ללא עזרה ממשלתית, ייעצרו כל גלגלי המנגנון העירוני. ראש-העיר והני הלת העיריה יאלצו להתפטר.

אולם חששות אלה לא לקחו בחשבון את מעמדה המיוחד של נצרת. אין זו סתם עיר בישראל, היא אחת מבירות העולם הנוצרי. ממשלת ישראל תהסס מאד לפני שתנקוט צעד אשר יביא להפסקת המים בעיר של ישי, או לשביתה כללית של מוריה. אם יקשו משרד הפנים או משרד האוצר על קופת העירייה, יוכל ראש-העיר לפנות בצורה דרמאטית אל האפיפיור פאולוס ה"6 או אל כל נוצרי בעולם, בבקשה שיתרמו דולאר אחד מ" כספם למען הבטחת חיים קיינים בעיר.

לכן המשיכו ידיו של עבד-אל-עזיז ללחוץ עליו, שיסכים לקבל את תפקיד ראש-העיר. „אין לך מה לפחד מהממש" לה. הפצירו בו, יש לך רק להתגבר על המפלגה שלך. יהיה אמיץ ואל תיכנע.״ עצות ברות זו קיבל לא רק מבני נצרת, או מידידים אישיים במזון הכנסת. הביעו אותן גם חברים ערביים שונים במפ"ם, אשר התנהגות מזכירותם נראית להם ל" אחרונה פשינית מזי.

מה יקרה אם יתמרד במוכרות המפ" לגה? אהא יוכל להמשיך ולכהן בשמה בכנסת? עבד-אל-עזיז איבד כמה שעות שינה גם בגלל שאלות אלה. את נחמתי העיקרית מצא בעובדה, כי את מקומו בכנסת אינו תופס בחסד המזכירות, אלא

על כן, אם אין הוא מפנה את הדרך לבחירת בטחיש ולהקמת קואליציה רחבה, משמע שהנהגת המערך מונעת זאת. ו" כאן טמון אחד מסודות משבר נצרת. ברור כי המערך מתנגד בכל מאודו ל" הקמת קואליציה מפ"י-רק"ח. הוא מאמין כי ביכולתו למנוע קואליציה כזו, על-ידי הפעלת לחץ כבד על מפ"ם. האפשרות שבכל זאת תוקם קואליציה כזו ניראת לו כה קלושה, עד כי אינו מוכן לדון בהקמת קואליציה מקיר אל קיר. המערך מעוניין בפתרון אחד ויחיד: פיזור המו" צעה ועריכת בחירות חדשות.

היועצים הערביים של מפא"י רואים ב" תוצאות הבחירות בנצרת סטירת-לחי ל" עצמם ולממשל הצבאי. עצם העובדה שכל המנגנון הזה לא הצליח להנחיל למערך יותר מספי שקיבלו הקומוניסטים, הוא תעודת-כשלון מחפירה. המנגנון הזה מבקש עתה הזדמנות לתקן את כשלונו, ולהוכיח לבוסים שלו ולכלל ערביי ישראל כי עדיין ביכולתו להבטיח רוב מוחלט ל" מועמדיו. אם ייערכו בחירות חדשות ב" נצרת יוכל, קודם כל, לתקן את השגיאה הראשונה שלו: במקום רשימות מפוצלות, הקשורות עם המערך, תוצג רשימה אחת. בצורה זו, לא יאבדו הקולות שניתנו

האפיפיור בנצרת
1 דולאר מכל נוצרי בעולם

בכנסת, כדי לדעת איך זה ממנים ראש-עיר שעה שהדיונים על בחירתו נמצאים עדיין בעיצומם. המערך לא התרגש מן השאילתה. הוא היה משוכנע, שעד שיגיע הזמן לענות עליה, יהיה חבושי ראש-העיר הממונה. לכן גם לא התעקש סייף-אל-דין ל" הפעיל לחץ על בן-דודו שיצביע בעדו. הוא היה מוכן להסתפק בהימנעותו של עבד-אל-עזיז מהצבעה בשתי הישיבות ה" באות של מועצת העירייה, אשר יש ל" קיימן עד לתום המועד החוקי לבחירת ראש-העיר. וכשם שידיו האחרים של נציג מפ"ם הסתמכו על נימוקים מוס" ריים כדי ללחוץ עליו להקים קואליציה עם רק"ח, כן העלו שליחי סייף-אל-דין נימוקים של מוסר כדי למנוע צעד זה. הם אמרו לעבד-אל-עזיז: „אנתנו מסכי" מים איתך, שאם תצביע בעד סייף, תמכור את מצפונך. אבל גם אם תצביע בעד הקומוניסטים תמכור את מצפונך. הייה מצ" פוני, והימנע מהצבעה על הסוף.“ אלא שהיה זה מוסר כוזב. כי עבד-אל-עזיז התחייב בפני בוחריו, לפני ה" בחירות, לא להשק את משחק המערך. וההימנעות, בתנאים אלה, היא בדיוק מה שמערך רוצה.